

Verkennend Natuurwaardenonderzoek Bergerweg-Zuid / Eggerweg

Gemeente Sittard

Verkennd Natuurwaardenonderzoek Bergerweg-Zuid / Eggerweg

Gemeente Sittard

Rapportnummer: 211x05148.065542_1

Datum: 23 november 2011

Contactpersoon opdrachtgever: Dhr. Mr. R. Friesen, gemeente Sittard-Geleen

Projectteam BRO: Dhr. drs. R. van Dijk, dhr. drs. M.S. Zonnenberg en
dhr. mr. R. Osinga

Trefwoorden: Natuurwaardenonderzoek, soortbeschrijving en
effectbeoordeling

Bron foto kافت: Hollandse Hoogte 11

Beknopte inhoud: Verkennd natuurwaardenonderzoek in het
kader van het bestemmingsplan 'Bergerweg-Zuid
en sportpark Eggerweg (gedeeltelijk)' in de ge-
meente Sittard-Geleen.

BRO
Hoofdvestiging
Postbus 4
5280 AA Bortel
Bosscheweg 107
5282 WV Bortel
T +31 (0)411 850 400
F +31 (0)411 850 401
E info@bro.nl

Inhoudsopgave

pagina

1. INLEIDING	1
1.1 Aanleiding van het onderzoek	1
1.2 Leeswijzer	1
 2. CONCLUSIE EN ADVIES	 3
 3. WERKWIJZE	 5
 4. BESCHERMDE NATUURWAARDEN	 7
4.1 Ligging van het plangebied	7
4.2 Beschrijving natuur- en landschapswaarden	8
4.3 Soortenbeschrijving	10
4.3.1 Vaatplanten	10
4.3.2 Grondgebonden zoogdieren	11
4.3.3 Vleermuizen	12
4.3.4 Vogels	12
4.3.5 Amfibieën, reptielen en vissen	13
4.3.6 Ongewervelde diersoorten	13
4.4 Beschermde gebieden	13
4.4.1 Natuurbeschermingswet	13
4.4.2 Planologisch beschermde natuurwaarden	13
4.2.3 Boswet	14
 5. EFFECTENBEOORDELING	 15
5.1 Beschrijving van de voorziene ontwikkelingen	15
5.2 Effecten op beschermde natuurwaarden	15
5.2.1 Vaatplanten	15
5.2.2 Grondgebonden zoogdieren	16
5.2.3 Vleermuizen	16
5.2.4 Vogels	17
5.2.5 Vissen, amfibieën en reptielen	18
5.2.6 Overige diersoorten	18
 BIJLAGEN	
Bijlage 1: Ruimtelijke plannen en natuurwetgeving	

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding van het onderzoek

Aan de zuidwestzijde van Sittard is het bedrijventerrein Bergerweg-Zuid gelegen, met direct daaraan grenzend het sportpark Eggerweg. Voor het bedrijventerrein Bergerweg-Zuid en een deel van het sportpark Eggerweg, vigeren verouderde bestemmingsplannen. De bestemmingsregelingen voldoen niet meer aan de wensen en eisen die hiervoor tegenwoordig gelden. Een integrale herziening van de bestemmingsplannen wordt dan ook noodzakelijk geacht.

Het doel van het nieuw op te stellen bestemmingsplan is het plangebied te voorzien van een actueel planologisch-juridisch regime, met een eenduidige en uniforme juridische regeling voor het toegestane gebruik en de toegestane bebouwing binnen het plangebied. De planregels dienen daarbij goed hanteerbaar, inzichtelijk en toegankelijk te zijn.

Ten behoeve van het bestemmingsplan is het onder andere noodzakelijk om inzicht te krijgen in de wettelijke verplichtingen en mogelijkheden met betrekking tot natuurwetgeving en natuurbeleid. Voorliggend rapport geeft advies met betrekking tot de mogelijkheden en eventuele vervolgstappen vanuit natuurwetgeving en – beleid om de (qua bebouwing reeds binnen de vigerende bestemmingsplannen toegestane) verdere invulling van het plangebied te realiseren en geeft tevens advies over de wijze waarin natuurwaarden in het plan zouden moeten worden vastgelegd. Hiertoe is een verkennend natuuronderzoek uitgevoerd om de beschermde natuurwaarden in en rondom het plangebied in beeld te brengen.

1.2 Leeswijzer

In Hoofdstuk 2 zijn de belangrijkste conclusies van het onderzoek vertaald in een advies. Hoofdstuk 3 geeft de gevolgde werkwijze weer en in Hoofdstuk 4 zijn de resultaten van het natuuronderzoek uitgewerkt en onderbouwd. Een samenvatting van het gebruikte wettelijke kader is gegeven in bijlage 1.

Foto-impressie van links naar rechts, van boven naar beneden: bouwland tussen spoor en het reeds ontwikkelde bedrijventerrein; 2. Strook braakliggend terrein tussen Europaboulevard en Parijsboulevard; 3. Bassin aan noordoostzijde plangebied; 4. Poel voor infiltratie en waterretentie tussen Eggerweg en hockeyvelden; 5. Zicht op bosschage en paardenwei vanaf de Veestraat; 6. Populierenaanplant met haagbeukenhaag langs Eggerweg; 7. Agrarisch gebied tussen spoorlijn en Veeweg; 8. Bermbegroeiing met holleweg-karakter langs Veeweg.

2. CONCLUSIE EN ADVIES

Voor beschermde vaatplanten zal redelijkerwijs geen overtreding van de Flora- en faunawet optreden als gevolg van het nieuwe bestemmingsplan. Vanwege het voorkomen van de Rodelijstsoorten Korenbloem en Borstelkrans in het plangebied is het aan te bevelen om (delen van) de groenzone langs het spoor specifiek in te richten en beheren voor de genoemde soorten. Een dergelijke inrichting zal ook gunstig zijn voor de 'akkervogels' zoals Patrijs, Grasmus, Kneu en Ringmus die momenteel in het gebied voorkomen. Dit vergt een nadere uitwerking in de ontwerpvisie voor de spoorzone. Het voorkomen van deze soorten heeft geen invloed op de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan.

Wanneer het plan voorziet in behoud van de in het plangebied aanwezige opgaande beplantingen zijn negatieve effecten op vleermuizen met voldoende zekerheid uit te sluiten. Het is aan te bevelen om de meest waardevolle houtopstanden op een passende wijze planologisch te beschermen. Wanneer dit niet mogelijk is, is het aan te bevelen om de waarde van deze begroeiingen voor vleermuizen in beeld te brengen door middel van aanvullend onderzoek. Op basis daarvan kan worden beoordeeld of er effecten vanuit de Flora- en faunawet te verwachten zijn.

In het plangebied komen enkele soorten van categorie 5 van de aangepaste vogellijst. Wanneer het plan voorziet in behoud van de bosschage aan de Veestraat, kan de gunstige staat van instandhouding worden gewaarborgd en is geen sprake van overtreding van de Flora- en faunawet.

Voor andere vogelsoorten kan in overeenstemming met de Flora- en faunawet worden gewerkt door bomen en struiken te rooien in de periode dat de kans op broedende vogels het kleinst is. Dit is het geval in de periode half augustus - half maart.

Voor alle soorten, dus ook voor de soorten die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt wel een zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 2 Flora- en faunawet). Deze zorgplicht houdt in dat initiatiefnemers passende maatregelen nemen om schade aan aanwezige soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend.

3. WERKWIJZE

In dit natuuronderzoek is de natuur- en landschapswaarde van het plangebied op globale wijze in beeld gebracht. Het onderzoek is specifiek gericht op beschermde natuurwaarden die beschermd worden volgens de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet en volgens provinciaal en gemeentelijk natuurbeleid. Dit is gedaan door middel van bronnenonderzoek en verkennend veldonderzoek. Op basis van de verzamelde gegevens is een beoordeling gemaakt van de effecten van de verdere invulling van het plangebied¹ op beschermde natuurwaarden, en er is aangegeven of en hoe deze ontwikkelingen in overeenstemming met de natuurwetgeving en het vigerende natuurbeleid gerealiseerd kunnen worden. Daarnaast wordt een basis geleverd voor de wijze waarop natuur en landschapswaarden in het plan zouden moeten worden vastgelegd. Hierbij dient te worden aangetekend dat de verdere invulling van het plangebied qua bebouwing binnen de vigerende bestemmingsplannen reeds mogelijk is.

Voor het bronnenonderzoek is gebruik gemaakt van vrij beschikbare gegevens. Bij de provincie Limburg zijn verspreidingsgegevens van vegetatietypen, vaatplanten en broedvogels beschikbaar, deze gegevens dateren uit 2008. Daarnaast is gebruik gemaakt van algemene landelijke en provinciale verspreidingsatlassen. Er zijn geen gegevens aangekocht bij Natuurloket omdat op basis van de vrij beschikbare gegevens en het veldbezoek reeds een voldoende beeld is verkregen van de aanwezige natuurwaarden.

Een ecooloog van BRO² heeft een verkennend veldbezoek uitgevoerd op 16 november 2011. Hierbij is het plangebied bezocht, inclusief de directe omgeving. Tijdens het veldbezoek zijn de aanwezige ecotopen en begroeiingen in beeld gebracht; bovendien is gelet op sporen en verblijfplaatsen van (beschermde) soorten in en rondom het plangebied. De aanwezige bebouwing is aan de buitenzijde onderzocht. Tijdens het veldbezoek was het onbewolkt en 9 graden Celsius.

¹ Hierbij dient te worden aangetekend dat de verdere invulling van het plangebied qua bebouwing reeds binnen de vigerende bestemmingsplannen mogelijk is.

² BRO is lid van het Netwerk Groene Bureaus. Het NGB is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en heeft als doel kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. Onze werkzaamheden voeren wij dan ook uit volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010). De medewerkers binnen de discipline ecologie voldoen aan de door het Ministerie van EL&I genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek.

4. BESCHERMDE NATUURWAARDEN

4.1 Ligging van het plangebied

Het plangebied ligt aan de westzijde van de kern Sittard in de gemeente Sittard-Geleen. Het plangebied ligt in een gebied dat globaal wordt begrensd door de spoorlijn Sittard-Maastricht, Middenweg (N276) en Bergerweg (N294). Binnen dit gebied vallen een aantal delen buiten het bestemmingsplan, namelijk de noordoostelijke punt (het gebied ten noordoosten van de Helsinkistraat en het waterbassin), het stadion van Fortuna Sittard met aan drie zijden een strook van 75 tot 100 meter, een strook tussen de Europaboulevard en Parijsboulevard die loopt van de Lissabonlaan tot de Oslostraat en het perceel Veestraat 72. De spoorlijn en spoorberm vallen buiten het plangebied, de Bergerweg en Middenweg vallen erbinnen. De Amersfoortcoördinaten van het midden van het onderzoeksgebied zijn 187,1-333,8³ (Afbeelding 1).

Afbeelding 1. Topografische kaart van het plangebied en de directe omgeving.

Afbeelding 2. Plangrens op kadastrale ondergrond.

4.2 Beschrijving natuur- en landschapswaarden

De natuurwaarde van het reeds ontwikkelde deel van het bedrijventerrein is bijzonder laag. Groenelementen of groenstructuren ontbreken in het plangebied; voor natuurlijke vegetatie-ontwikkeling is slechts ruimte op de braakliggende terreinen. De nog braakliggende terreinen zijn begroeid met zeer algemene ruigtekruiden.

³ De getallen staan voor de x- respectievelijk y-coördinaat van de linker benedenhoek van het km-vak.

Overhoekjes of andere schuilplaatsen voor dieren ontbreken. De gebouwen zijn voor zover te beoordelen niet geschikt voor gebouwbewonende diersoorten.

Het agrarische perceel aan de nooroostzijde van het plangebied is in gebruik als bouwland. Het gebied heeft een beperkte natuurlijke en landschappelijke waarde, uitgezonderd de akkerrandbegroeiing langs de (voormalige) Bokscoulerweg. Hier komt plaatselijk nog een typische akkerflora voor. Deze randen hebben tevens een waarde voor struweelvogels.

Het agrarische gebied in het zuidelijke deel van het plangebied heeft een vergelijkbare natuurwaarde. De openheid van het perceel heeft tevens een grote landschappelijke waarde, doordat het in de landschapsbeleving direct aansluit op het buitengebied. Het landschap wordt daardoor de stad binnengehaald.

Het overige onbebouwde deel van het plangebied bestaat uit braakliggend terrein en ruigte zonder specifieke natuur- en landschapswaarde. Het sportterrein zelf is niet bezocht, maar qua natuur- en landschapswaarden zijn in dit deel van het plangebied weinig bijzonderheden te verwachten.

In het plangebied zijn de volgende landschapselementen aangetroffen:

Populierenaanplant Eggerweg: Deze aanplant met Canadapopulier van circa 30 cm dikte heeft een ondergroei die bestaat uit stikstofminnende soorten (Grote brandnetel domineert). Tussen de populieren groeien struiken en lage bomen, waaronder Appel, Ruwe berk, Zomereik en Zwarte vlier. Langs de Eggerweg wordt de aanplant begrensd door een dichte haag van Haagbeuk. Door de ontoegankelijkheid van de houtopstand vormt het een geschikte rustplaats voor vogels en kleine zoogdieren.

Boschage Bokscoulerweg: Dit kleine bosperceel bestaat uit een gevarieerde aanplant met Zomereik, Zoete kers, Es, linde, iep met in de struiklaag Kardinaalsmuts, Zwarte vlier en Braam. Sommige bomen zijn begroeid met Klimop. Op open plekken en langs de randen is veel verruiging met braam en Grote brandnetel. In het bosje was / is een groeiplaats van Maarts viooltje. De bomen vormen een roestplaats voor kraaiachtigen.

Beplanting ten noorden van stadion: Rondom een met bouwhekken afgezet terrein is een begroeiing met wilgen, Braam en Zwarte vlier aanwezig. De begroeiing wordt als schuilplaats en foerageergebied gebruikt door vogels en kleine zoogdieren (zoals konijnen). Een deel van deze begroeiing valt buiten het plangebied.

Hollewegbegroeiing Veeweg: Aan de noordzijde van de Veeweg is, ter hoogte van het meest westelijke hockeyveld, een struweelvegetatie aanwezig op een talud, dat beschouwd kan worden als een holleweg-begroeiing. Het vormt een voortzetting

van de holleweg de Haag ten westen van het plangebied, waarmee het vóór de aanleg van de Middenweg verbonden was. De begroeiing heeft daarmee ook historische waarde. De begroeiing bestaat uit onder meer Zomereik, Iep en Zwarte vlier, met in de onderbegroeiing Klimop en ruigtekruiden.

Infiltratiepoel Eggerweg: Deze periodiek droogvallende poel is dicht begroeid met helofyten. Aanwezige soorten zijn Kleine Iisdodde, Mattenbies en Watergentiaan. De waarde voor fauna is beperkt door de ingesloten ligging tussen wegen en het sportpark.

Beplanting Eggerweg / sportpark: Tussen het sportpark en de Eggerweg is een doorlopende beplantingsstructuur met Essen aanwezig. Daarnaast ligt rondom een groot deel van het sportpark een geknipte heg van Veldesdoorn.

4.3 Soortenbeschrijving

4.3.1 Vaatplanten

Het veldbezoek is uitgevoerd buiten de bloeiperiode van de meeste vaatplanten. Desondanks zijn er in het plangebied verschillende bijzondere plantensoorten (aandachtsoorten) waargenomen. Op basis van de aangetroffen biotopen en de provinciale vegetatiekarteringen is daarmee een beeld verkregen van de geschiktheid van het plangebied voor beschermde plantensoorten.

In de akkerranden langs de Bokscoulerweg komen diverse akkerkruiden voor, waarvan sommige landelijk gezien zeldzaam zijn: Akkerviooltje, Borstelkrans (Rode Lijst 3), Grote windhalm en Korenbloem (Rode Lijst 2). Andere aandachtsoorten in het plangebied zijn enkele bremplanten zoals Beemdkroon en Luzerne. Het voorkomen van Watergentiaan in de poel is opvallend. In de overige vegetaties zijn uitsluitend algemene tot zeer algemene plantensoorten aanwezig.

Korenbloem in het plangebied

In het plangebied zelf zijn geen wettelijk beschermde plantensoorten aangetroffen of te verwachten op basis van de provinciale vegetatiekarteringen. Wel komt volgens de provinciale gegevens Rapunzelklokje (beschermingsniveau 2) voor in de vegetatie op de taluds van de Middenweg en de spoorlijn. Prachtklokje en Wilde marjolein (beide beschermingsniveau 2) komen volgens de provinciale gegevens voor in het afgezette perceel ten noorden van het stadion. Daarnaast is Wilde marjolein aangetroffen in de kortgemaaide grasvegetatie direct ten zuiden van het voetbalstadion.

4.3.2 Grondgebonden zoogdieren

Tijdens het verkennende veldbezoek zijn in het plangebied konijnen aangetroffen op het braakliggende terrein ten noorden van het stadion. Daarnaast zijn molshopen en holen van veldmuizen aanwezig in het plangebied. Behalve Konijn, Mol en Veldmuis zullen naar verwachting nog diverse andere zoogdiersoorten van beschermingsniveau 1 op enige wijze van het gebied gebruik maken, zoals Egel, Huisspitsmuis, Bosmuis, Haas etc. Voor de genoemde soorten geldt een algemene vrijstelling van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Geschikte verblijfplaatsen of sporen van strenger beschermde grondgebonden zoogdiersoorten zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen. In het stedelijke gebied van Sittard komen twee strenger beschermde grondgebonden zoogdiersoorten voor, te weten Eekhoorn en Steenmarter (beide beschermingsniveau 2). Eekhoorn komt voor in boomrijke gebieden. De bosschage in het plangebied is vanwege de beperkte omvang, geïsoleerde ligging en beperkte voedselbeschikbaarheid niet bijzonder interessant als foerageergebied. Eekhoorns zullen hier hooguit incidenteel foerageren.

Steenmarter komt in bebouwde gebieden en agrarische gebieden in de hele provincie Limburg verspreid voor. De soort leeft bij voorkeur in kleinschalige agrarische gebieden, waar hij verblijfplaatsen vindt op zolders van huizen, in stallen en schuren, en foerageert in groenstroken, bosschages, struwelen etc. Het bedrijventerrein vormt vanwege de afwezigheid van voedsel en schuilplaatsen geen geschikt leefgebied; andere delen van het plangebied zoals het agrarische gebied en de bosschages zijn wel geschikt als foerageergebied. In de bosschages zijn mogelijk schuilplaatsen aanwezig.

De aanwezigheid van streng beschermde zoogdiersoorten van beschermingsniveau 3 die in het buitengebied van Sittard voorkomen, zoals Das en Hamster, is in het plangebied met zekerheid uit te sluiten. Voor deze soorten ontbreekt het aan geschikt leefgebied en ligt het plangebied teveel ingesloten tussen bebouwing en infrastructuur.

4.3.3 Vleermuizen

Tijdens het veldbezoek is gelet op holle bomen en gebouwen die als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen kunnen dienen. De nieuwe bedrijfsgebouwen op het bedrijventerrein zijn niet volledig onderzocht maar de gebouwen hebben over het algemeen weinig tot geen geschikte invliegopeningen voor vleermuizen. Holle bomen zijn niet in het plangebied aanwezig. De kans dat in het plangebied vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn, is zeer beperkt.

Doordat opgaande beplantingsstructuren op het bedrijventerrein nagenoeg ontbreken, zal de waarde als foerageergebied voor vleermuizen zeer beperkt zijn. De eerder opgesomde landschapselementen zullen wel van waarde zijn als foerageergebied. De laanbeplanting langs de Eggerweg vormt een doorlopende structuur en is daarmee geschikt als vliegroute voor vleermuizen.

4.3.4 Vogels

Het veldbezoek is uitgevoerd buiten de broedperiode; desalniettemin kan op basis van de aangetroffen biotopen en de provinciale inventarisatiegegevens een inschatting worden gemaakt van de waarde van het plangebied voor (broed)vogels. Het bedrijventerrein is door het ontbreken van geschikte nestplaatsen, schuilplaatsen en foerageergelegenheid weinig aantrekkelijk voor vogels. In het stadion en op het sportpark zou een vogelsoort van stenige biotopen zoals Zwarte roodstaart kunnen broeden.

Het agrarische deel van het plangebied is aantrekkelijk (geweest) als leefgebied van soorten zoals Patrijs, Grasmus, Kneu en Ringmus. Dergelijke vogelsoorten zijn gebonden aan agrarisch gebied met verspreid struikgewas, ruigte, hagen, overhoekjes etc. Ringmus is tijdens het veldbezoek waargenomen in de begroeiingen ten noorden en ten zuiden van het stadion. Dergelijke soorten gaan landelijk achteruit: Ringmus en Kneu staan als 'gevoelig' op de Rode Lijst, Patrijs als 'kwetsbaar'.

De bosschage en populierenaanplant in het gebied zijn aantrekkelijk als schuilplaats voor algemene vogelsoorten, met name voor kraaiachtigen zoals Ekster, Vlaamse gaai en Zwarte kraai. In de bosschage is een nest van een kraaiachtige (waarschijnlijk Ekster) aanwezig.

Op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het Ministerie van LNV (augustus 2009) wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën vogelnesten. Van de meeste vogelsoorten zijn de nesten uitsluitend beschermd wanneer deze tijdens de broed- en nestperiode in gebruik zijn. Het gaat om soorten die jaarlijks nieuwe nesten maken. Van een aantal soorten is het nest, inclusief de functionele leefomgeving, jaarrond beschermd. Dit zijn een aantal roofvogels, koloniebroeders en gebouwbewonende vogelsoorten. In het plangebied zijn geen vogels met jaarrond beschermde nestplaatsen te verwachten. Tenslotte is er een categorie

nesten van vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als die broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen ('categorie 5-soorten').

4.3.5 Amfibieën, reptielen en vissen

De enige oppervlaktewateren in het plangebied zijn het bassin aan de noordzijde van het gebied en de infiltratiepoel aan de Eggerweg. Het bassin heeft door de steile, verharde oevers geen enkele waarde voor vissen of amfibieën. De infiltratiepoel valt periodiek droog en is daardoor ongeschikt voor vissen maar juist geschikt voor amfibieën. Het zal hierbij gaan om algemeen beschermde amfibieën zoals Bruine kikker, Groene kikker, Kleine watersalamander en Gewone pad (beschermingsniveau 1). De waarde van de poel wordt echter beperkt door de ingesloten ligging tussen wegen en het sportpark.

Het voorkomen van strenger beschermde amfibieën en voor reptielen in het plangebied is op voorhand uit te sluiten. Het ontbreekt aan geschikte biotopen en bovendien ligt het plangebied geheel geïsoleerd van leefgebieden in de verdere omgeving.

4.3.6 Ongewervelde diersoorten

De waarde van het plangebied voor ongewervelde diersoorten is beperkt. Het voorkomen van beschermde ongewervelde diersoorten is op voorhand redelijkerwijs uit te sluiten. Dergelijke soorten stellen zeer specifieke eisen aan hun leefgebied.

4.4 Beschermde gebieden

4.4.1 Natuurbeschermingswet

Het plangebied ligt buiten de invloedssfeer van door de Natuurbeschermingswet beschermde gebieden. Het dichtstbijzijnde wettelijk beschermde gebied, het beschermde natuurmonument Grasbroek, ligt op ruim 3 kilometer ten noordwesten van het plangebied. Externe werking door verstoring, veranderingen in de hydrologie of anderszins, zijn over deze afstand redelijkerwijs uit te sluiten. Vanuit het bestemmingsplan hoeft geen rekening gehouden te worden met wettelijke gebiedsbescherming.

4.4.2 Planologisch beschermde natuurwaarden

Het plangebied ligt geheel buiten de Ecologische Hoofdstructuur en Provinciale Ontwikkelingszone Groen zoals vastgelegd op de Groene Waardenkaart horende bij

het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL). Ook liggen in het gebied geen groene waarden die in het vigerende gemeentelijke bestemmingsplan zijn beschermd. In het bestemmingsplan hoeft geen rekening gehouden te worden met de doorwerking van planologische gebiedsbescherming vanuit het provinciale beleid.

4.2.3 Boswet

In het plangebied zijn houtopstanden aanwezig die groter zijn dan 1.000 m². Doordat het plangebied gelegen is binnen de bebouwde kom, is de Boswet echter niet van toepassing.

5. EFFECTENBEOORDELING

5.1 Beschrijving van de voorziene ontwikkelingen

Het bestemmingsplan voorziet grotendeels in een conservering van de huidige bestemmingen. Binnen het plangebied zijn nog niet alle binnen de vigerende bestemmingsplannen toegestane bebouwingsmogelijkheden benut. Bij de toekomstige verdere invulling van het plangebied zijn globaal nog de volgende ontwikkelingen voorzien:

- ontwikkeling van het bedrijventerrein tussen de Europaboulevard en de spoorlijn. Dit gebied is nu in agrarisch gebruik;
- ontwikkeling van het bedrijventerrein in het gebied tussen de Eggerweg en de Lissabonlaan. Dit gebied ligt nu braak;
- ontwikkeling van bedrijfskavels in het gebied tussen de Lissabonlaan, Bergerweg en Europaboulevard. Hier liggen nog enkele kavels braak.

Op het sportpark, het agrarische gebied ten zuiden van de Veeweg en de bosschages, zijn voornog geen concrete nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen voorzien.

Voor de ontwikkeling van bedrijven op de agrarische en braakliggende percelen zullen de volgende werkzaamheden noodzakelijk zijn:

- het bouwrijp maken van het bouwvlak door het vergraven en verwijderen van de toplaag, aanbrengen van zand en egaliseren van de nieuwe bouwlaag;
- het aanleggen van funderingen en verhardingen;
- het graven van geulen voor de aanleg van leidingen;
- het bouwen van de bedrijfspanden;
- de aanleg van beplantingen.

5.2 Effecten op beschermde natuurwaarden

5.2.1 Vaatplanten

Op de te ontwikkelen delen van het plangebied is het voorkomen van beschermde plantensoorten op basis van het veldbezoek en de provinciale vegetatiekarteringen redelijkerwijs uit te sluiten. In de randen van het agrarische gebied, langs de voormalige Bokscoulweg (nu een akkerpad dat langs de oostzijde van de akker loopt), komen twee landelijk bedreigde soorten voor, te weten Korenbloem en Borstelkrans. Op deze locatie is een brede groenstrook voorzien tussen het bedrijventerrein en de spoorlijn. Wanneer het agrarisch gebruik wordt beëindigd en bij herinrichting

van deze zone geen rekening gehouden wordt met deze soorten, zullen deze vrijwel zeker verdwijnen.

Het is aan te bevelen om deze soorten te behouden, door (delen van) de groenzone specifiek in te richten en beheren voor de genoemde soorten. Een dergelijke inrichting zal ook gunstig zijn voor de 'akkervogels' zoals Patrijs, Grasmus, Kneu en Ringmus die momenteel nog in het gebied voorkomen (zie paragraaf 4.3.4). Dit vergt een nadere uitwerking in de ontwerpvisie voor de spoorzone. Het voorkomen van deze soorten heeft geen invloed op de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan.

Conclusie: Voor beschermde vaatplanten zal redelijkerwijs geen overtreding van de Flora- en faunawet optreden als gevolg van het plan. Vanwege het voorkomen van de Rodelijstsoorten Korenbloem en Borstelkrans in het plangebied is het aan te bevelen om (delen van) de groenzone specifiek in te richten en beheren voor de genoemde soorten. Het voorkomen van deze soorten heeft geen invloed op de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan.

5.2.2 Grondgebonden zoogdieren

Voor de soorten van beschermingsniveau 1 die in het plangebied voorkomen geldt een algemene vrijstelling van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen.

De enige strenger beschermde grondgebonden zoogdiersoort die op basis van habitatvoorkeur en verspreidingsgegevens in het plangebied te verwachten is, is Steenmarter. Door de ontwikkeling van het bedrijventerrein zal het foerageergebied van deze soort afnemen. Steenmarter is echter een soort die zich ook in stedelijke gebieden weet te handhaven; in de nieuwe situatie blijft naar verwachting voldoende foerageergelegenheid over in het resterende agrarische gebied en openbaar groen. Mogelijke rust- en verblijfplaatsen in de bosschages blijven op basis van de concreet voorziene ontwikkelingen behouden.

Conclusie: Voor beschermde grondgebonden zoogdiersoorten zal redelijkerwijs geen overtreding van de Flora- en faunawet optreden als gevolg van het plan.

5.2.3 Vleermuizen

Aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen is in het plangebied redelijkerwijs uit te sluiten vanwege het ontbreken van geschikte gebouwen en holle bomen. De mogelijke vliegroute langs de Eggerweg blijft behouden op basis van de voorziene ingrepen. Deze zou kunnen worden versterkt door laanbeplanting aan de noordoostzijde aan te brengen. De in paragraaf 4.2 genoemde opgaande beplantingen zullen wel van waarde zijn als foerageergebied. Het is aan te bevelen om de meest waardevolle houtopstanden op een passende wijze planologisch te beschermen. Op basis

daarvan kan worden beoordeeld of er effecten vanuit de Flora- en faunawet te verwachten zijn.

Conclusie: Wanneer het plan voorziet in behoud van de in het plangebied aanwezige opgaande beplantingen zijn negatieve effecten op vleermuizen met voldoende zekerheid uit te sluiten. Het is aan te bevelen om de meest waardevolle houtopstanden op een passende wijze planologisch te beschermen. Wanneer dit niet mogelijk is, is het aan te bevelen om de waarde van deze begroeiingen voor vleermuizen in beeld te brengen door middel van aanvullend onderzoek. Op basis daarvan kan worden beoordeeld of er effecten vanuit de Flora- en faunawet te verwachten zijn.

5.2.4 Vogels

Het plangebied is niet van waarde voor soorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn. Wel zullen in het gebied soorten voorkomen die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als die broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen ('categorie 5-soorten'). Voor deze soorten verlangt het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie een 'omgevingscheck': bij ruimtelijke ingrepen dient te worden beoordeeld of in de nieuwe situatie voldoende nestmogelijkheid en leefgebied overblijft. Het gaat hierbij om de soorten Ringmus, Ekster en Zwarte roodstaart. Op basis van het onderzoek worden broedgevallen van deze soorten in het gebied verwacht; er is geen gerichte inventarisatie van broedterritoria uitgevoerd.

Voor Zwarte roodstaart zal de broedgelegenheid in de nieuwe situatie niet afnemen. Deze soort maakt juist gebruik van gebouwen en houdt zich goed in stand in een stenige omgeving. Ekster broedt naar alle verwachting in de bosschage aan de Veestraat. Wanneer deze bosschage op een passende manier planologisch beschermd wordt, kan worden verondersteld dat deze nestplaats behouden blijft. Ringmus nestelt naar verwachting in het pand Veestraat 72 en maakt gebruik van de bosschage en het omliggende agrarische gebied (paardenwei, akkerranden, hagen). Het foerageergebied van deze soort zal afnemen door de verdere ontwikkeling van het bedrijventerrein. Wanneer het plan voorziet in behoud van de bosschage en het resterende agrarische gebied, zijn wezenlijke negatieve effecten op deze soort vanuit de Flora- en faunawet uit te sluiten.

Voor andere broedvogels geldt dat hun eventuele nesten in de eventueel te rooien begroeiingen uitsluitend beschermd zijn gedurende de periode dat deze nesten in gebruik zijn, dat wil zeggen de broed- en nestperiode. Het is in de praktijk niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het verwijderen of verstoren van deze nesten in deze periode. Het is in principe noodzakelijk om bomen en struiken te rooien in de periode dat de kans op broedende vogels het kleinst is. Dit is het geval

in de periode half augustus - half maart. Een ontheffing voor vogels is in dit geval niet nodig.

Conclusie: In het plangebied komen enkele soorten van categorie 5 van de aangepaste vogellijst. Wanneer het plan voorziet in behoud van de bosschage aan de Veestraat, kan de gunstige staat van instandhouding worden gewaarborgd en is geen sprake van overtreding van de Flora- en faunawet.

Voor andere vogelsoorten kan in overeenstemming met de Flora- en faunawet worden gewerkt door bomen en struiken te rooien in de periode dat de kans op broedende vogels het kleinst is. Dit is het geval in de periode half augustus - half maart.

5.2.5 Vissen, amfibieën en reptielen

Voor de amfibiesoorten van beschermingsniveau 1 die in het plangebied kunnen voorkomen geldt een algemene vrijstelling van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. Het voorkomen van strenger beschermde soorten vissen, amfibieën en reptielen is met voldoende zekerheid uit te sluiten.

Conclusie: Voor beschermde vissen, amfibieën en reptielen zal redelijkerwijs geen overtreding van de Flora- en faunawet optreden als gevolg van het plan.

5.2.6 Overige diersoorten

Effecten op beschermde ongewervelde diersoorten zullen niet optreden omdat de aanwezigheid van dergelijke soorten met voldoende zekerheid is uit te sluiten.

Conclusie: Voor beschermde ongewervelde diersoorten zal redelijkerwijs geen overtreding van de Flora- en faunawet optreden als gevolg van het plan.

Bijlage 1
Ruimtelijke plannen en wetgeving

De bescherming van de natuur is in Nederland vastgelegd in respectievelijk de Natuurbeschermingswet van 1998 en 2005 en de Flora- en faunawet. Deze wetten vormen een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Daarnaast vindt aanvullend gebiedsbescherming plaats door middel van de ecologische hoofdstructuur (EHS), die is geïntroduceerd in het 'Natuurbeleidsplan' (1990) van het Rijk.

Gebiedsbescherming

De Natuurbeschermingswet heeft betrekking op de gebiedsbescherming van de Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijngebieden en Habitatrichtlijngebieden) en de beschermde natuurmonumenten. Ruimtelijke ingrepen die in deze gebieden plaatsvinden dan wel in de nabijheid van beschermde natuurgebieden, moeten worden getoetst op hun effecten op deze gebieden.

De Ecologische Hoofdstructuur voorziet in het behoud, het herstel en de ontwikkeling van nationaal en internationaal belangrijke ecosystemen. De EHS bevat alle gebieden waarop de inspanningen van het Rijk worden gericht om deze opgave te verwezenlijken. Dit gebeurt door ruimtelijke veiligstelling en door inzet van subsidieregelingen. Het EHS-beleid wordt op provinciaal niveau verder uitgewerkt. In de EHS wordt bij ruimtelijke ontwikkelingen het 'nee, tenzij'-principe gehanteerd. Ruimtelijke ontwikkelingen dienen getoetst te worden op effecten op de natuurwaarden. Schadelijke effecten zijn alleen toegestaan indien er zwaarwegende maatschappelijke belangen zijn en als alternatieven ontbreken. Wanneer geen sprake is van zwaarwegende maatschappelijke belangen kan aantasting van de EHS onder voorwaarden toch worden toegestaan via de beleidsinstrumenten 'herbegrenzing EHS' en 'saldobenadering'. Belangrijkste voorwaarde bij deze instrumenten is dat er een netto versterking van de EHS plaatsvindt.

Soortbescherming

De soortenbescherming heeft betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, op een aantal vissen, enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten en op een honderdtal vaatplanten. Welke soorten planten en dieren wettelijke bescherming genieten, is vastgelegd in een aantal bij de Flora- en faunawet behorende besluiten en regelingen. De wettelijk beschermde soorten zijn onderverdeeld in de volgende categorieën beschermingsniveaus:

- **niveau 1:** Onder deze categorie vallen in Nederland algemeen voorkomende soorten. Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen, zodat geen ontheffing van de verbodsbepalingen (artikelen 8 tot en met 12) van de Flora- en faunawet nodig is;
- **niveau 2:** Voor deze soorten is geen ontheffing van de verbodsbepalingen (artikelen 8 tot en met 12) van de Flora- en faunawet nodig, mits er gewerkt wordt conform een goedgekeurde gedragscode, die door een overheid of ondernemerssector zelf opgesteld kan worden. Op dit moment bestaat er een algemeen toepasbare gedragscode voor ruimtelijke ontwikkelingen (opgesteld door Bou-

wend Nederland). Deze gedragscode moet voor ieder project worden uitgewerkt, in de vorm van een ecologisch werkprotocol en een ondertekende werkovereenkomst. Gedragscodes van andere sectoren en overheden kunnen ook voorzien in ruimtelijke ontwikkelingen. Wanneer niet gewerkt wordt conform een gedragscode moet voor deze soorten nog altijd ontheffing worden aangevraagd, waarbij de zogenaamde 'lichte toets' wordt gehanteerd. Dit houdt in dat de ruimtelijke ingreep geen afbreuk mag doen aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

- **niveau 3:** streng beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling kan worden gegeven voor ruimtelijke ontwikkelingen. Deze categorie wordt onderverdeeld in de volgende groepen:
 - **soorten uit bijlage 1 van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten:** Wanneer de functionaliteit van het leefgebied van deze soorten aangetast wordt (en deze aantasting niet door het nemen van verzachtende maatregelen afdoende te niet kan worden gedaan) is een ontheffingsaanvraag noodzakelijk. Een ontheffingsaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan de volgende criteria: 1) er zijn geen alternatieven voorhanden en 2) de ruimtelijke ingreep doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Voor een ontheffingsaanvraag moet aan beide criteria worden voldaan.
 - **soorten uit bijlage IV van de Habitatrichtlijn:** Wanneer de functionaliteit van het leefgebied van deze soorten aangetast wordt (en deze aantasting niet door het nemen van verzachtende maatregelen afdoende te niet kan worden gedaan) is een ontheffingsaanvraag noodzakelijk. Een ontheffingsaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan de volgende criteria: 1) er is sprake van dwingende redenen van openbaar belang; 2) er zijn geen alternatieven voorhanden en 3) de ruimtelijke ingreep doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Voor een ontheffingsaanvraag moet aan alle criteria worden voldaan.
- **vogels:** alle inheemse vogelsoorten zijn vermeld in tabel 2 van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten. Jurisprudentie heeft uitgewezen dat voor vogelsoorten geen vrijstelling (meer) geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen. Door het Ministerie van LNV is een lijst opgesteld met vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn en een lijst met vogels waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn, maar waarbij inventarisatie gewenst is. Wanneer de functionaliteit van het leefgebied van deze soorten aangetast wordt (en deze aantasting niet door het nemen van verzachtende maatregelen afdoende te niet kan worden gedaan) is een ontheffingsaanvraag noodzakelijk. Een ontheffingsaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan de volgende criteria: 1) er is sprake van een in de Vogelrichtlijn genoemd openbaar belang; 2) er zijn geen alternatieven voorhanden en 3) de ruimtelijke ingreep doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Voor een ontheffingsaanvraag moet aan alle criteria worden voldaan. Voor alle andere vogelsoorten

geldt dat de nesten in de praktijk uitsluitend beschermd zijn wanneer deze door de soort gebruikt worden, d.w.z. in de broed- en nestperiode.

Zorgplicht

Artikel 2 van de Flora- en faunawet schrijft voor dat iedereen de algemene zorgplicht voor de in wild levende planten en dieren in acht moet nemen. Dit houdt in dat handelingen die niet noodzakelijk verband houden met het beoogde doel, maar nadelig zijn voor de flora en fauna achterwege moeten blijven.

Rode lijsten

In het kader van een mogelijke ontheffingsaanvraag dient bij de vaststelling van de "gunstige staat van instandhouding" van een soort gelet te worden op de landelijke en regionale verspreidingsgegevens van een betreffende soort. Het op 5 november 2004 gepubliceerde Besluit Rode lijsten flora en fauna is hiervoor een geschikt instrument. Rode lijsten hebben echter geen juridische status. Rode lijsten geven een overzicht van soorten die uit een bepaald gebied zijn verdwenen en soorten die in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. De Conventie van Bern vereist dat landen Rode lijsten uitbrengen. Op de Rode lijsten staan alleen soorten die zich in Nederland voortplanten, dus geen trekvisen (zoals zalm en paling) en overwinterende vogels. Er worden steeds acht categorieën onderscheiden:

1. uitgestorven op wereldschaal;
2. in het wild uitgestorven op wereldschaal;
3. verdwenen uit Nederland;
4. in het wild verdwenen uit Nederland;
5. ernstig bedreigd;
6. bedreigd;
7. kwetsbaar;
8. gevoelig.

De mate van zeldzaamheid van een beschermde soort zal dus bepalen of een ruimtelijke ontwikkeling de "gunstige staat" van een soort zal beïnvloeden. Indien dit het geval is, dan dienen compenserende en mitigerende maatregelen genomen te worden voordat de ruimtelijke ontwikkelingen in gang worden gezet. Bij het toetsen van de effecten van ruimtelijke ontwikkelingen op beschermde soorten uit de beschermingsniveaus 2 en 3, zal derhalve mede de status op de Rode lijst van die soort meegenomen worden.

